

Vážená slečno/paní, vážený pane,

obracíme se na Vás s prosbou o účast v průzkumu „Immigrant integration survey 2015“ (<http://iis.econ.muni.cz/>), který organizuje tým výzkumníků z **Masarykovy univerzity**. Cílem výzkumu je zmapování situace imigrantů na trhu práce a jejich spokojenosti.

Immigrant integration survey 2015 **není komerční nebo státem organizovaný, ale čistě akademický (vědecký) výzkum**. Získaná data budou využita pro vědecké zkoumání a mohou pomoci vylepšit podporu integrace imigrantů na trhu práce. Souhrnné závěry výzkumu budou dostupné na webové stránce průzkumu.

Vyplnění následujícího dotazníku Vám **zabere přibližně 20–30 minut**. Dotazník je určen lidem, **kteří trvale (alespoň 12 měsíců) žijí na území ČR a zároveň se oni nebo alespoň jeden z jejich rodičů narodil mimo území současné ČR**. Pokud tyto podmínky nespĺňujete, na dotazník, prosím, neodpovídejte.

Průzkum je přísně anonymní a získaná data jsou důvěrná. Nemusíte se tak bát odpovídat. Na otázky neexistují správné nebo nesprávné odpovědi. Prosíme, odpovídejte podle toho, co si myslíte Vy. Zajímá nás Váš názor, Vaše zkušenosti a Vaše postoje.

Pokud máte k průzkumu jakékoli otázky nebo nejasnosti, neváhejte nás kontaktovat na mikula@econ.muni.cz nebo na +420 549 49 3809.

Děkujeme za Vaši ochotu

Martin Guzi
Štěpán Mikula

Původ a příchod do České republiky

Na úvod dotazníku Vám položíme několik otázek na Váš původ a Váš příchod do České republiky.

(Q1) V jaké zemi jste se narodil/a?

(Q2) V jaké zemi se narodil Váš otec?

(Q3) V jaké zemi se narodila Vaše matka?

(Q4) Ve kterém roce jste poprvé přišel/a do ČR?

Odpovídejte pouze v případě, že jste se nenarodil/a na území současné ČR.

Spokojenost se životem

V této části dotazníku se Vás ptáme na Vaši spokojenost se životem v ČR a v zemi Vašeho narození.

(Q5) Když vše zvážíte, jak jste v současnosti spokojen/a či nespokojen/a se svým životem? Prosím odpovězte na škále od 1 do 10, kde 1 znamená naprosto nespokojen/a a 10 znamená naprosto spokojen/a?

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
Naprosto nespokojen/a Naprosto spokojen/a

(Q6) Když vše zvážíte, jak spokojen/a či nespokojen/a jste byl/a se svým životem v posledním roce před opuštěním země, ve které jste se narodil/a?

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
Naprosto nespokojen/a Naprosto spokojen/a
 Netýká se mě (narodil/a jsem se v ČR nebo jsem zemi narození opustil/a jako dítě).

Zaměstnání

V této části dotazníku se ptáme na Vaše zkušenosti s trhem práce v České republice a v zemi Vašeho narození. Zájímají nás informace o Vašem současném zaměstnání a Vaše zkušenosti s pracovními podmínkami. Pokud momentálně nemáte práci, odpovědujte, prosím, podle Vašeho posledního zaměstnání v České republice.

(Q7) Jaká je Vaše současná pozice na trhu práce, ve Vaší hlavní pracovní činnosti (tedy zaměstnání, ze kterého pochází největší část Vašich příjmů)?

Krátkodobé nahodilé brigády nejsou v tomto dotazníku považovány za zaměstnání.

- Osoba samostatně výdělečně činná, živnostník
- Stálá práce (se smlouvou na dobu delší než 1 rok)
- Krátkodobá práce (se smlouvou na dobu kratší než 1 rok)
- Pracuji bez psané pracovní smlouvy
- Momentálně nemám práci a hledám práci
- Momentálně nemám práci ani ji nehledám

(Q8) Kolik měsíců nemáte práci?

Na tuto otázku odpovídejte pouze v případě, že jste na otázku Q7 odpověděl/a, že nemáte práci.

(Q9) Který popis zaměstnání nejlépe odpovídá tomu, jakou práci nyní vykonáváte (nebo jste naposledy vykonával/a) v ČR a jakou jste naposledy vykonával/a v zemi Vašeho narození?

	ČR	Země Vašeho narození
1. Odborná a technická povolání – jako lékař – učitel – inženýr – umělec – účetní	☐	☐
2. Vyšší administrativní povolání - jako bankéř – řídicí pracovník ve velkém podniku – vysoký vládní úředník – odborový funkcionář	☐	☐
3. Úřednická povolání - jako tajemník – úředník – vedoucí kanceláře – účetní (nižší)	☐	☐
4. Obchodní povolání - jako obchodní manažer – majitel obchodu – prodavač – pojišťovací agent	☐	☐
5. Povolání ve službách - jako majitel restaurace – policejní úředník – číšník – správce domu – holič – příslušník armády	☐	☐
6. Kvalifikovaný dělník - jako mistr – strojní mechanik – tiskař – nástrojař – lisař – elektrikář	☐	☐
7. Polokvalifikovaný dělník - jako zedník – řidič autobusu – dělník v konzervárně – tesař – plechař – pekař	☐	☐
8. Nekvalifikovaný dělník - jako pomocný dělník – nosič – nekvalifikovaný dělník v továrně	☐	☐
9. Pracující v zemědělství - jako farmář – zemědělský dělník – řidič traktoru – rybář	☐	☐
10. Nikdy jsem nepracoval/a.	☐	☐

Pokud jste v ČR nikdy nepracoval/a, přejděte prosím přímo k otázce Q17.

(Q10) Uvedte, prosím, celkový počet Vašich současných ekonomických aktivit (celkový počet pracovních úvazků, podnikatelských nebo jiných ekonomických aktivit atd.).

- 1 (např. mám pouze pracovní smlouvu u 1 zaměstnavatele nebo pouze podnikám ve své jediné firmě)
- 2 (např. mám pracovní smlouvu u zaměstnavatele a ještě u toho sám/sama podnikám, nebo mám 2 pracovní smlouvy atp.)
- 3 (např. mám pracovní smlouvu u zaměstnavatele a u dalších dvou zaměstnavatelů jsem zaměstnán(a) na DPČ/DPP atp.)
- 4 a více

(Q11) Kolik hodin průměrně strávíte za týden ve všech Vašich ekonomických aktivitách (za účelem výtěžku) celkem?

Zahrňte jakékoliv placené nebo neplacené přesčasy.

(Q12) Máte ve své hlavní pracovní činnosti zodpovědnost za vedení jiných zaměstnanců?

- Ano
- Ne

(Q13) Co Vám nejvíce pomohlo při získání prvního zaměstnání (resp. zahájení podnikání)?

- „vlastní přičinění“ (inzeráty, konkursy, aktivní oslovování zaměstnavatelů, vlastní nápad apod.)
- pomohla mi rodina či známí
- úřad práce
- byla mi učiněna nabídka, aniž jsem musel(a) hledat
- personální agentura
- Jiné:

(Q14) Když se zamyslíte nad podmínkami, za kterých pracujete, řekl/a byste, že:

- Pracuji za horších podmínek, než za jakých obvykle pracuji na srovnatelné pozici lidé s původem v ČR (neimigranti).
- Pracuji za srovnatelných podmínek, za jakých obvykle pracuji na srovnatelné pozici lidé s původem v ČR (neimigranti).

Pokud pracujete za srovnatelných podmínek jako lidé s původem v ČR (neimigranti), přejděte, prosím, přímo k otázce Q17.

(Q15) V jakých ohledech se odlišují podmínky, za kterých pracujete Vy a za jakých pracují lidé s původem v ČR (neimigranti).

Můžete vybrat více možností.

- výše mzdy
- délka dovolené
- možnost kariérního postupu
- možnost získat legální psanou pracovní smlouvu
- možnost získat smlouvu na dobu neurčitou
- délka pracovní doby, kterou po Vás zaměstnavatel v praxi požaduje
- Jiné:

(Q16) Je pro Vás důležité pracovat za srovnatelných podmínek jako lidé s původem v ČR (neimigranti)? Odpovězte, prosím, na škále od 1 do 5, kde je 1 označuje nejvyšší a 5 nejnižší prioritu.

Ano, dosažení srovnatelných pracovních podmínek je pro mě prvořadý problém. 1 2 3 4 5 Ne, mé priority jsou jiné než pracovat za srovnatelných podmínek.

(Q17) Představte si, že hledáte zaměstnání. Čelil/a byste překážkám v hledání zaměstnání, které chcete?

- Čelil/a bych překážkám (bariérám), které výrazně omezují moje možnosti získat pracovní místo, na kterém bych chtěl/a pracovat.
- Žádné překážky (bariéry) by výrazně neovlivňovaly možnosti získat pracovní místo, na kterém bych chtěl/a pracovat.

Pokud byste nečelil/a žádným překážkám, přejděte, prosím, přímo k otázce Q20.

(Q18) Co by Vám nejvíce bránilo, v získání práce, kterou chcete?

Můžete označit více variant.

1. nedostatečná znalost češtiny
2. nedostatečné vzdělání
3. nedostatek informací o možnostech získat práci a pracovních místech
4. diskriminační přístup a chování vůči imigrantům
5. moje sociální, kulturní a náboženské normy
6. institucionální překážky, jako občanství nebo legislativní překážky
7. Jiné:

(Q19) Jaké aktivity by Vám nejvíce pomohly při překovávání překážek, které Vám brání v získání práce, kterou chcete?

Můžete zaznačit více variant.

1. žádné (tj. ponechat integraci na aktivitě jednotlivých lidí)
2. obecné politiky státu (např. prostřednictvím antidiskriminačního zákona)
3. specifické politiky státu (např. cílené programy vzdělávání a informační kampaně)
4. aktivity komerční sféry
5. aktivity nevládních neziskových organizací (včetně dobročinných a církevních organizací)
6. Jiné:

Stát a společnost

V této sekci dotazníku se ptáme na Váš názor na přístup státu a společnosti k imigrantům. Také se ptáme na Váš společenský život.

(Q20) Vyberte tři oblasti, ve kterých byste nejvíce uvítal/a v ČR změny.

1. zaměstnávání (včetně najímání, povyšování, propouštění a mezd)
2. podnikání (živnosti, samostatná výdělečná činnost)
3. přístup ke vzdělání
4. sociální zabezpečení (sociální dávky)
5. přístup ke zdravotní péči
6. možnost získat bydlení
7. administrativní náležitosti pobytu v ČR (např. povolení k trvalému pobytu)
8. kulturní, společenské a náboženské vyžití
9. účast na politickém procesu (právo volit a být volen)
10. zastoupení v organizacích sdružujících zaměstnance (např. v odborech)
11. přístup a přijetí ze strany společnosti
12. Jiné:

(Q21) Vyberte tři instituce, které považujete odpovědné za zahájení těchto změn.

1. Evropská komise a obecně Evropská unie
2. vláda ČR
3. místní samospráva (kraje a obce)
4. představitelé Vaší etnické skupiny, případně představitelé komunity imigrantů ze stejné země původu
5. představitelé minoritních etnických skupin obecně, případně imigrantů obecně
6. náboženské organizace a církve
7. odbory a další organizace sdružující zaměstnance
8. organizace sdružující zaměstnavatele
9. Jiné:

(Q22) Vyberte princip, který je Vám osobně nejbližší (který preferujete).

1. princip rovného zacházení bez ohledu na zahraniční původ
2. princip uplatňování zvláštního přístupu, jako například poskytování jazykových kurzů imigrantům, kteří nehovoří plyně česky
3. pozitivní diskriminace (obecné zvýhodňování lidí z ohrožené skupiny)
4. Jiné:

(Q23) Jak byste popsali/a názor a přístup majoritní společnosti, se kterým setkáváte, k Vám jako ke člověku s původem mimo ČR?

Aktuálně	Před 5 lety
1. ☐ velmi negativní	1. ☐ velmi negativní
2. ☐ negativní	2. ☐ negativní
3. ☐ neutrální	3. ☐ neutrální
4. ☐ kladný	4. ☐ kladný
5. ☐ velmi kladný	5. ☐ velmi kladný
6. ☐ nedokážu posoudit	6. ☐ nedokážu posoudit

(Q24) Jak byste popsali/a vnímání imigrantů obecně jako obchodních partnerů v komerční sféře (tj. mezi manažery soukromých firem a podnikateli)?

Na tuto otázku odpovídejte pouze v případě, že jste majitel soukromé firmy podnikající v ČR, živnostník podnikající v ČR nebo vyšší administrativní pracovník (viz otázka Q9).

Aktuálně	Před 5 lety
1. ☐ velmi negativní	1. ☐ velmi negativní
2. ☐ negativní	2. ☐ negativní
3. ☐ neutrální	3. ☐ neutrální
4. ☐ kladný	4. ☐ kladný
5. ☐ velmi kladný	5. ☐ velmi kladný
6. ☐ nedokážu posoudit	6. ☐ nedokážu posoudit

(Q25) Zde je seznam nezávislých organizací. Pro každou organizaci, prosím, označte, zda jste aktivní člen, neaktivní člen nebo nečlen. Pro organizace, jejichž jste členem, označte, zda se jedná o organizaci primárně sdružující imigranty.

	Nejsem členem	Jsem neaktivní člen	Jsem aktivní člen	Jsem člen a organizace primárně sdružuje imigranty.
Církve a náboženské organizace:	☐	☐	☐	☐
Sportovní a volnočasové organizace a mládežnické organizace:	☐	☐	☐	☐
Umělecké, hudební nebo vzdělávací organizace:	☐	☐	☐	☐
Odborové svazy a profesní organizace:	☐	☐	☐	☐
Ekologické organizace:	☐	☐	☐	☐
Humanitární a charitativní organizace:	☐	☐	☐	☐

(Q26) Kterým jazykem nebo jazyky mluvíte doma nejčastěji?

Uved'te nejvýše dva jazyky.

(Q27) Na škále od 1 do 5 ohodnot'te, na jaké úrovni ovládáte mluvenou češtinu.

1 2 3 4 5
 Nemluvíím česky a mluvené češtině nerozumím. Moje znalost je na úrovni rodilého mluvčího / jsem rodilý/á mluvčí.

(Q28) Na škále od 1 do 5 ohodnot'te, na jaké úrovni ovládáte psanou češtinu.

1 2 3 4 5
 Českému textu nerozumím a česky nepíšu. Moje znalost je na úrovni rodilého mluvčího / jsem rodilý/á mluvčí.

Pobyt v České republice

V této sekci dotazníku se ptáme na Váš pobyt v ČR, Vaše plány a důvody, proč jste opustil/a zemi Vašeho narození.

(Q29) Proč jste se rozhodl/a opustit zemi narození? (Pokud jste se narodil/a v ČR, uveďte prosím důvody, kvůli kterým opustili zemi svého narození Vaši rodiče.)

Vyberte, prosím, maximálně 3 důvody. Pokud se oba Vaši rodiče narodili mimo území ČR, vyberte, prosím, důvody, které měl pro opuštění země původu Váš otec.

- Lepší pracovní příležitosti v zahraničí
- Špatná bezpečnostní situace způsobená válečným konfliktem
- Pronásledování nebo diskriminace na základě národnosti, rasy, politického nebo náboženského přesvědčení a podobně
- Studium v zahraničí
- Sjednocení rodiny
- Jiné:

(Q30) Jaký je Váš právní status pobytu v České republice?

- Jsem občan ČR
- Mám povolení k trvalému pobytu
- Mám povolení k dlouhodobému pobytu
- Mám vízum na dobu delší než 90 dnů (do doby jednoho roku)
- Jiné

(Q31) Máte v plánu se během příštích 12 měsíců odstěhovat z České republiky?

- Ano
- Ne

Vzdělání a příjmy

V této sekci se ptáme na Vaše nejvyšší dosažené vzdělání a příjmy Vaší domácnosti. Tyto otázky jsou nezbytné pro správnou interpretaci Vašich ostatních odpovědí.

(Q32) Jaké je Vaše nejvyšší ukončené vzdělání?

- Základní vzdělání
- Střední škola bez maturity (výuční list)
- Střední škola s maturitou (závěrečné zkoušky)
- Vyšší odborné (ne univerzitní diplom)
- Bakalářský stupeň univerzitního vzdělání
- Magisterský stupeň univerzitního vzdělání nebo doktorát

(Q33) Kdy jste dokončil/a toto vzdělání?

Uveďte, prosím, rok jako čtyřmístné číslo.

(Q34) Ve kterém státě jste své nejvyšší dosažené vzdělání získal/a?

- v ČR
- v zemi narození
- jinde

(Q35) Prosím, představte si desetibodovou škálu, kde se na čísle 1 umístí 10% nejchudších obyvatel ČR a na čísle 10 se umístí 10% nejbohatších lidí v ČR. Na jakém bodě se nyní nachází vaše domácnost?

10 % nejchudších obyvatel ČR 10% nejbohatších lidí v ČR

(Q36) Odhadněte, prosím, jaký by byl čistý (tj. po zdanění a povinných srážkách) měsíční příjem Vaší domácnosti v ze všech zdrojů, pokud byste žili v zemi, kde jste se narodil/a. Odhad, prosím, uveďte v procentech současného čistého příjmu Vaší domácnosti v ČR.

Na tuto otázku neodpovídejte, pokud jste se narodil/a v ČR.

 %

Rodina a domácnost

V této sekci se ptáme na několik základních charakteristik Vás a Vaší domácnosti.

(Q37) Jaký je Váš současný rodinný stav?

- Nikdy jsem nevstoupil/a do manželství (svobodný/á)
- Vdaná/ženatý
- Rozvedený/á
- Žijící odděleně od manžela, manželky (z jiného důvodu než migrace)
- Vdova/vdovec

(Q38) Žijete ve společné domácnosti se svým manželem / manželkou nebo dlouhodobým partnerem / dlouhodobou partnerkou?

- Ano
- Ne

(Q39) Na území jakého současného státu se narodil/a Váš manžel/ka nebo dlouhodobý/á partner/ka, se kterým žijete ve společné domácnosti?

Na tuto otázku odpovídejte pouze v případě, že jste na otázku Q38 odpověděl/a ANO.

(Q40) Máte děti?

1. Ano
2. Ne

(Q41) Kolik lidí – včetně Vás – zpravidla žije trvale ve Vaší domácnosti jako její členové?

Dospělí:

Závislé, nezaopatřené děti:

(Q42) Ve kterém roce jste se narodil/a?

(Q43) Jaká je velikost obce, ve které aktuálně žijete?

1. Praha
2. 100 000 – 1 mil. (nikoli Praha!)
3. 20 000 – 100 000 obyvatel
4. 5 000 – 19 999 obyvatel
5. 500 – 4 999 obyvatel
6. do 500 obyvatel

(Q44) Jste

1. žena
2. muž

(Q45) Jak hodnotíte svůj zdravotní stav?

1. velmi dobrý
2. dobrý
3. průměrný
4. špatný
5. velmi špatný

Aktivity pro podporu imigrantů

V této závěrečné sekci dotazníku se Vás ptáme na Vaše zkušenosti s aktivitami, které různé soukromé i veřejné instituce vyvíjejí na pomoc imigrantům.

(Q46) Následující seznam obsahuje typy aktivit, které různé státní i nestátní organizace vyvíjejí na pomoc imigrantům. U každého z uvedených typů, prosím, uveďte, zda jste o něm slyšel/a, zda jste se ho zúčastnil/a a jak byl případně prospěšný pro Vaše uplatnění na trhu práce.

	O takové aktivitě jsem slyšel/a.	Takové aktivity jsem se osobně zúčastnil/a.	Byla taková aktivita prospěšná pro Vaše uplatnění na trhu práce?			
			Ne	Spíše ne	Spíše ano	Ano
Kurzy českého jazyka	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Doprovázení při hledání zaměstnání	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Doprovázení při komunikaci s úřady	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Rekvalifikační kurzy	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Právní poradenství	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jiné poradenství	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jiné aktivity:	☐	☐	☐	☐	☐	☐

(Q47) Pro aktivity (služby, kurzy), kterých jste se zúčastnil/a, prosím, napište:

1. O jakou aktivitu se jednalo a kdo ji provozoval.
2. Jak jste se o aktivitě dozvěděl/a.
3. Co považujete za její silné a slabé stránky.